

**การศึกษาและพัฒนาการปรับปรุงคุณภาพผลผลิต
ถั่วเขียวผิวดำ
ตามโครงการส่งเสริมการส่งออกถั่วเขียวผิวดำ
คุณภาพดี^{1/}**

**Improvement of Marketing Quality of Black Gram Seed Through The
High Seed Quality of Black Gram for Export Promotion Project.**

Abstract

More Than 90 % of total black gram production of Thailand has been exported which was equivalent to the value of more than 600 million baht annually. Of the total export, 80 % has been directed to Japan which was used as tean sprout for daily consumption. In the past decado, export Quantity to Japan has been gradually reduced and this reduced amount has been replaced by Japan increasing import from Hyanmar and People Democrat Republic of China. The phenomenon was due to fungus contamination on black gram seeds from Thailand which, when subjected to sprouting processes, resulter in sprout rots. To maintain high market share of black gram in Japan, improvements to increase marketing quality, of black gram seeds is a must. Studies have been conducted to allviace the constraints to Black gram seed quality. The studies include 1) the use of early cultivar to avoid fungus contamination, 2) the application of certain chemicals to increase seed vigor and 3) re-dosignation of planting date/season to avoid harvesting during the period of high moisture/humidity.

---

^{1/} สมชาย ชาณูณรงค์กุล ชูทิพย์ ชนะเสนีย์ ชาวาลุฑฒ ไชยนิติ MR. S. Tomita, Mr. Nakaslima, Mr. Takahashi

ประเทศไทยผลิตถั่วเขียวผิวดำและส่งออกไปจำหน่ายตลาดต่างประเทศ มากกว่า 90% ของผลผลิตทั้งหมดที่ผลิตได้ ทำรายได้เข้าประเทศปีละไม่ต่ำกว่า 600 ล้านบาท และกว่า 80% ของถั่วเขียวผิวดำที่ส่งออกทั้งหมด ส่งออกไปขายตลาดญี่ปุ่น ซึ่งนำไปเพาะถั่วงอก เพื่อใช้บริโภคแต่ในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา ญี่ปุ่นเริ่มลดปริมาณการสั่งซื้อถั่วเขียวผิวดำจากไทย หันไปสั่งซื้อจากพม่า และจีนเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจาก คุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปนเปื้อนของเชื้อราที่ติดไปกับถั่วเขียวผิวดำของไทย ทำให้เมื่อนำไปเพาะทำเป็นถั่วงอกจะเน่าเสียง่าย ไม่เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค ดังนั้น เพื่อเป็นการรักษาตลาดส่วนนี้ไว้ จึงได้ร่วมกันดำเนินการเพื่อปรับปรุงคุณภาพถั่วเขียวผิวดำให้ตรงกับความต้องการของตลาด โดยแบ่งการดำเนินงานเป็น 3 ส่วน ตามสาเหตุแห่งปัญหา คือ การเปลี่ยนพันธุ์ และป้องกันกำจัดเชื้อราที่ติดมากับเมล็ด การทดสอบการใช้สารเคมีบางชนิด เพื่อเพิ่มความแข็งแรงแก่ต้นถั่วเขียวผิวดำ และการปรับเปลี่ยนฤดูปลูก เพื่อหลีกเลี่ยงการเก็บเกี่ยวถั่วเขียวผิวดำ ในสภาพความชื้นสูง

ผลการศึกษาปรากฏว่า ในการเปลี่ยนพันธุ์ และการป้องกันกำจัดเชื้อรานั้น เกษตรกรยอมรับการใช้ถั่วเหลืองผิวดำพันธุ์พิษณุโลก 2 โดยมีการคลุกสารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราก่อนปลูกผลผลิตเฉลี่ยที่ได้จากแปลงทดสอบในแหล่งผลิตสำคัญ อยู่ระหว่าง 121-130 กก./ไร่ ปริมาณเชื้อราที่ตรวจพบมีไม่เกิน 10% โดยตรวจพบเชื้อราต่าง ๆ ตามลำดับ *Macrophomina phaseolina*, *Colletotrichum truncatum*, *Rhizoctonia solani* and *Fusarium solani*. เปอร์เซ็นต์ความงอกของเมล็ดถั่วเขียวผิวดำ เฉลี่ย 90-95% มีความแข็งแรงของเมล็ดอยู่ในระดับสูง สำหรับการทดสอบการใช้สารเคมีบางชนิด เพื่อแก้ปัญหาการเข้าทำลายของเชื้อรา และการเปลี่ยนฤดูปลูกนั้นอยู่ระหว่างการดำเนินการ ซึ่งคาดว่าจะเกิดผลในด้านของการยอมรับของเกษตรกรเช่นกัน

★